

Innhold

Forord	5
Vennskap i barnehagen	11
<i>Maria Øksnes</i>	
Er venner fortsatt venner?.....	11
Vennskap under press?	13
Venner – så lenge det varte	16
Barns vennskap med andre	19
<i>Einar Sundsdal</i>	
Vennskapsgåten	20
Vennskap som <i>politikum</i>	22
Vennskap i sin alminnelighet.....	25
Vennskap med andre	27
Tid for vennskap	31
Et sted for fellesskap og vennskap.....	36
Vennskapsbegrepet	41
<i>Anne Greve</i>	
Innledning	41
Vennskapsbegrepet	42
Vennskap i et filosofisk perspektiv.....	44
Vennskap som støtte i nøden	45
Vennskap som dyd	46
Vennskap som gudskjærlighet	48
Vennskap i et sosiologisk perspektiv	49
Vennskap i et psykologisk perspektiv	53

INNHOLD

Vennskap i et barnehagepedagogisk perspektiv.....	55
Avslutning.....	57
Vi-fellesskap i barnehagen	61
<i>Skiftende og situasjonsbestemt relasjonsbygging i barns sosiale rom</i>	
<i>Randi Dyblie Nilsen</i>	
Introduksjon: Et aktør- og kulturperspektiv	62
Å etablere og praktisere vi-fellesskap.....	64
Bruk av kropp og stemme	65
Felles interesser og hemmelig møte	66
Illegal aktivitet	68
Å bruke tid og sted	70
Skiftende situasjonsavhengig.....	72
Venner og uvenner – innenfor og utenfor.....	72
Kulturell (re)produksjon i barns sosiale rom.....	74
Vi-fellesskap og vennskap	76
Forhandling, relasjon og interaksjon i yngre barns vennskap	82
<i>Torgeir Alvestad</i>	
Forhandlingers betydning i vennskapsrelasjoner	84
Samspill mellom de yngste barnehagebarna	86
Det sosiale rommets betydning for barns vennskap	87
Kameratkultur blant de yngste barnehagebarna.....	88
Kameratkulturens ulike samværsmønstre.....	89
«Vi hopper»	90
Barns vennskapsrelasjoner i lek.....	92
Forhandlingenes betydning i barns vennskap og lek	93
Vennskapets innholds- og prosessdimensjon.....	93
Betydningen av en felles historie i vennskapsrelasjoner.....	94
Vennskapets betydning for lek og læring i barnehagen.....	95
Vennskapets og lekens sosiale struktur.....	96
Avslutning.....	97
Ska vi leka som vi gjorde igår?	101
<i>Om lek som relation och vänskap</i>	
<i>Margareta Öhman</i>	
Ett relationellt perspektiv	102
Lekens drivkraft – samhörighetsupplevelser.....	104

Lek som styrka	105
Lekbarhet	106
Lekkoder	107
Lektransformationer.....	109
Lekförhandlingar	110
Lekhållbarhet	111
Lekmönster.....	113
När lekens samspel blir till vänskap, och vänskapen gör leken möjlig.....	115
Følelsen af venskab	119
<i>Ole Henrik Hansen</i>	
Indledning	119
Børns perspektiver på deres barnehageliv	121
Emotioner kommunikeres non-verbalt.....	123
Meningsfuld bevidsthed	126
Hvornår kan barnet opnå følelsen af venskab	129
Afslutning	130
Att stödja barns vänskapsbyggande.....	134
<i>Ingrid Engdahl</i>	
Om vuxnas betydelse.....	135
Ett arbete i arbetslag	136
Att samtala om det gemensamma arbetet.....	137
Betydelsen av engagerade vuxna.....	137
Om barn och barndom	138
Förskolan – en mötesplats för dagens barn	139
Barn är sociala aktörer	139
Om social kompetens	141
Ömsesidigt erkännande	142
Om att få vara med och leka	143
Tillträde till leken.....	144
Att stå utanför leken	146
Att byta grupp	147
Om barns egen lek	148
Vuxnas roll i leken.....	151
Om en förskola för alla barn.....	152
Förskolan i ett vidare perspektiv	153

INNHOLD

Om att välja det viktiga.....	154
Att vara nära barnen	155
«You don't have to have an internalized conception of friendship to actually be a friend» Interview with William A. Corsaro.....	161
<i>Maria Øksnes</i>	
Forfatterpresentasjoner	175